

ת"פ 56687/02/19 - מדינת ישראל נגד אלי חסון צמח, דוד סבן- נדון

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו
ת"פ 56687-02-19 מדינת ישראל נ' חסון צמח ואח'

לפני
כבוד השופט אברהם הימן
המאשימה: מדינת ישראל

נגד
הנאשמים: 1.אלי חסון צמח
2.דוד סבן- נדון

גזר דין
בעניינו של נאשם 1

הנאשם 1 הורשע, על סמך הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן, בחמש עבירות של לקיחת שוחד לפי סעיף 290 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

בהתאם להסכמת הצדדים, הופנה הנאשם 1 לקבלת תסקיר מאת שירות המבחן והתיק הועבר להמשך דיון לפני בשלב שמיעת הטיעונים לעונש.

הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לעניין העונש.

כתב האישום המתוקן

כתב האישום נגד הנאשם 1 הוגש ביום 24.2.19 ותוקן בשנית ביום 10.8.20.

ואלה עובדות כתב האישום המתוקן:

נאשם 1 היה פעיל במערכת הבחירות לראשות העיר רמת גן. ביום 13.11.13 מונה נאשם 1 לתפקיד ממלא מקום עוזר למנהל מחלקת שירותי ניקיון באגף התברואה בעיריית רמת גן, עד לזכייתו במכרז שהתקיים ביום 1.9.14, בו מונה לתפקיד עוזר למנהל מחלקת שירותי ניקיון באגף התברואה. בתפקידו זה היה נאשם 1 "עובד ציבור" כהגדרתו בסעיף 34כד'(1) לחוק העונשין.

עמוד 1

במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, בתחילת שנת 2014, פנה נאשם 2 אל נאשם 1, אותו הכיר במהלך מערכת הבחירות לראשות העיר רמת גן, בבקשה להתקבל לעבודה באגף התברואה בעיריית רמת גן.

נאשם 1 ביקש מנאשם 2 הלוואה בסך של 20,000 ₪ למשך חצי שנה. נאשם 1 לקח מנאשם 2 את ההלוואה ופעל למינויו של נאשם 2 כממלא מקום פועל טיאוט בעיריית רמת גן. ביום 13.1.14 החל נאשם 2 את עבודתו בעיריית רמת גן. נאשם 1 לא פעל לפירעון ההלוואה לאחר שנאשם 2 החל את עבודתו בעירייה.

בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, פעל נאשם 1 בסיועו של נאשם 2 על מנת למצוא משרות, על פי רוב באגף התברואה, לאנשים שונים וזאת בתמורה לכספים ששולמו לפי דרישת נאשם 1, כפי שיפורט להלן:

במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, לאחר שנאשם 2 החל את עבודתו באגף התברואה, הבטיח נאשם 1 לנאשם 2 שיפעל לקדמו בעבודה וביקש מנאשם 2 לאתר אנשים המעוניינים לעבוד בעיריית רמת גן תמורת תשלום שישולם לנאשם 1. נאשם 1, שלא היה מעוניין שהתשלום יועבר אליו ישירות, הורה לנאשם 2 כי אנשים אלה יעבירו את התשלום לנאשם 1 באמצעות נאשם 2.

נאשם 2 הפנה אל נאשם 1 אנשים שהכיר וידע כי הם מעוניינים לעבוד באגף התברואה ואלו העבירו לנאשם 2 את התשלום על מנת שיעבירו לנאשם 1, כמפורט להלן:

א. נאשם 1 לקח מלירון סעת, באמצעות נאשם 2, סך של 20,000 ₪ בעד קבלתו לעבודה באגף התברואה כפועל טיאוט: 10,000 ₪ מתוכו כמקדמה וסך נוסף של 10,000 ₪ לאחר קבלתו לעבודה.

ב. נאשם 1 לקח מיעקב פדידה באמצעות נאשם 2, סך של 15,000 ₪ בעד קבלתו לעבודה כפקח במחלקה הווטרינרית: 7,500 ₪ מתוכו כמקדמה וסך נוסף של 7,500 ₪ לאחר קבלתו לעבודה.

ג. נאשם 1 לקח מעידן טביבי באמצעות נאשם 2, סך של לכל הפחות 24,000 ₪ בעד קבלתו לעבודה באגף התברואה כפועל טיאוט: חלק מהסכום שולם כמקדמה וחלק אחר לאחר קבלתו לעבודה.

בנוסף, לקח נאשם 1 ישירות מרן דויד סך של 5,000 ₪ בעד קבלתו לעבודה באגף התברואה, כמפנה אשפה.

במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה ובסמוך למעשים המתוארים לעיל, העביר נאשם 1 את קורות החיים של אותם אנשים למחלקת חשבות וכוח אדם באגף התברואה בעיריית רמת גן ובמקביל דאג עבורם לריאיון עבודה.

בעשותו את המעשים האמורים, לקח נאשם 1, בסיועו של נאשם 2, שוחד בעד פעולות הקשורות במילוי תפקידו בסכום שאינו ידוע למאשימה, בסך כולל של 84,000 ₪, שהועברו לנאשם 1, על פי דרישתו, מאותם אנשים, בין במישרין ובין באמצעות נאשם 2.

תסקיר שירות המבחן

הנאשם 1, כבן 34, גרוש ואב לארבעה ילדים משלוש נשים שונות, עובד בחברת שליחויות ומתגורר עם בת זוג.

הנאשם 1 גדל בבית סבתו עד גיל 5 וחצי כשברקע קשיים תפקודיים של הוריו. בהמשך נמסר לפנימייה, חזר לבית סבתו, השתלב בלימודים בבית ספר מקצועי והשלים 10 שנות לימוד. הנאשם 1 התגייס לצה"ל והוצב בתפקיד מנהלתי בבקו"ם, ריצה עונשי מאסר בכלא צבאי והופטר מהמשך שירות לאחר כשנה על רקע אי התאמה. לאחר מכן, השתלב הנאשם 1 בעבודה בחוף הים, פתח קיוסק ובהמשך הועסק באגף התברואה בעירייה, עד לשנת 2017 אז פוטר על ידי ראש העיר הנכנס.

מהתסקיר הראשון (מיום 9.5.21) עולה כי בהתייחסו לעבירות בהן הורשע תיאר הנאשם 1 מצב כלכלי קשה לאחר לידת בנו ורצונו ברווח כספי קל אשר ישפר באופן משמעותי את מצבו הכלכלי. הנאשם 1 מסר כי הבין שמעשיו אינם חוקיים אך מקובלים בקרב בעלי תפקידים והתעלם מאזהרות של בני משפחתו. הנאשם 1 הביע מורת רוח באשר לפיטוריו וטען כי פוטר שלא בצדק.

שירות המבחן התרשם כי לאורך השנים התקשה הנאשם 1 לתפקד באופן תקין במסגרות חיצוניות, כשברקע נסיבות משפחתיות מורכבות ומשאבים מוגבלים ואלה השפיעו על התפתחות מערכת ערכים ונורמות בלתי יציבה. כמו כן התרשם שירות המבחן כי הנאשם פיתח דפוסי התנהגות הישרדותיים, בעלי אלמנטים מרמתיים, אשר ייתכן והיוו עבורו דרך להתמודד עם קשיים וחסכים ולספק את צרכיו גם באמצעות פתרונות בעייתיים ופורצי גבולות. שירות המבחן ציין כי הנאשם 1 מתקשה לקבל אחריות מלאה על בחירותיו הפסולות ונוטה להשליך את האחריות למצבו על גורמים חיצוניים, מטשטש מחומרת מעשיו ותופס עצמו כקורבן של נסיבות. שירות המבחן העריך כי נכונות הנאשם 1 להשתלב בטיפול מתאים בתחום המרמה נובעת מתוך רצון להיטיב את מצבו המשפטי. שירות המבחן סבר כי ניתן לבחון את יכולותיו של הנאשם 1 להתבוננות עצמית ולשינוי בסיוע מקצועי ובתקופת ניסיון טיפולי. בהתאם לכך, הופנה הנאשם 1 לטיפול קבוצתי במסגרת שירות המבחן והומלץ על דחייה לצורך הגשת תסקיר משלים ובו הערכה לגבי מצבו.

בתסקירו המשלים (מיום 30.9.21) דיווח שירות המבחן כי הנאשם 1 הפסיק את עבודתו בחברת השליחויות ועובד בעבודות מזדמנות. כמו כן צוין כי במהלך תקופת הדחייה לא עלה לשלב את הנאשם 1 בטיפול הקבוצתי מסיבות שאינן קשורות בו, וכי הוא צפוי להשתלב בכך במהלך החודש הקרוב.

בתסקירו המשלים (מיום 23.1.22) דיווח שירות המבחן כי הנאשם 1 לא הצליח לייצר יציבות תעסוקתית וכי לאחרונה השתלב כשותף בעסק של מינימרקט וקיוסק. במישור הטיפולי, השתלב הנאשם 1 בקבוצה טיפולית לאנשים שביצעו עבירות בתחום המרמה והביע שביעות רצון ומוטיבציה.

שירות המבחן ציין כי הנאשם 1 הגיע למרבית המפגשים, כי נוטל חלק פעיל ומשתף בפתיחות באשר לרקע לביצוע העבירות ובוחן את התנהלותו הבעייתית כשנראה כי הוא מתחיל לגלות מודעות ורצון ללמוד כיצד להימנע ממעורבות פלילית. מנחת הקבוצה ציינה כי בולטת נזקקות טיפולית ניכרת אצל הנאשם 1 וכי הוא עורך מאמצים להתקדם ומונע מתוך מוטיבציה פנימית.

שירות המבחן התרשם כי במהלך תקופת הדחייה ניצל הנאשם 1 את ההזדמנות הטיפולית שניתנה לו ממנה הוא נתרם וכי עודנו בראשית הדרך. שירות המבחן ציין כי הנכונות שמבטא הנאשם 1 היא אותנטית. בבחינת הסיכון להישנות עבירות, מעריך שירות המבחן כי לצד גורמי הסיכון קיימים גורמי סיכוי משמעותיים, וכי יש לשקול שילוב של ענישה מוחשית מציבת גבול במסגרת הקהילה לצד ענישה שיקומית, באופן שיאפשר לנאשם 1 לשלם את חובו לחברה אך לא יפגע בתהליך השיקום בו החל.

שירות המבחן ממליץ על הטלת צו מבחן למשך שנה וחצי ועל עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות לצד מאסר על תנאי כענישה הרתעית.

ראיות וטיעונים לעונש מטעם המאשימה

בא כוח המאשימה הגיש תדפיס מידע פלילי (טל/1) על אודות הנאשם 1 לפיו הורשע בשנת 2012 בעבירות לפי חוק זכות יוצרים, תשס"ח-1007 ונדון לעונש של מאסר על תנאי וקנס.

בא כוח המאשימה טען כי מתחם העונש ההולם את מעשי השוחד שביצע הנאשם 1 צריך לעמוד בין 15 לבין 36 חודשי מאסר בפועל לצד קנס בסכום של בין 50,000 ₪ לבין 250,000 ₪ ובעניין זה הפנה לסעיף 290(א)(2) לחוק העונשין. בא כוח המאשימה עתר להטיל על הנאשם 20 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס בסך של 170,000 ₪ המבטא את כפל סכום השוחד.

בפתח טיעוניו לעונש, עמד בא כוח המאשימה על הערכים החברתיים המוגנים בעבירת השוחד שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם 1, ובהקשר זה טען כי די בעובדה שמדובר בעבירות שוחד שביצע הנאשם 1 בהיותו עובד ציבור ללא קשר לתפקידו כעובד ציבור.

באשר לנסיבות ביצוע העבירות, טען בא כוח המאשימה כי מעשי הנאשם 1 לאיתור אנשים המעוניינים לעבוד בעירייה בתמורה לתשלום שוחד היו אקטיביים ומתוכננים מראש לפי שיזם את הפעולה העבריינית ופעל לאיתורם של 5 אנשים מהם קיבל שוחד בסכום גבוה המגיע לסך של 84,000 ₪. כמו כן נטען כי הנאשם 1 ניצל את מצוקתם ואת רצונם בתפקיד של פועל ניקיון זוטרי בעירייה וכי חומרת מעשיו נובעת אף מהעובדה שגייס את הנאשם 2 כמסייע לביצוע העבירות תוך מתן הבטחה לקידומו בתפקיד, פעל מתוך תאוות בצע ומעשיו לא היו אירוע חד פעמי אלא אירוע מתמשך.

באשר לעונש הראוי לנאשם 1 בתוך המתחם, טען בא כוח המאשימה כי יש ליתן משקל בכורה לאינטרס הציבורי בהרתעת עובדי ציבור ולהעדיפו על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם ושיקולי שיקום בעניינו שאינם מצדיקים חריגה לקולא ממתחם העונש הראוי לנאשם. כמו כן נטען כי כתב האישום נגד הנאשם 1 הוא תולדה של חקירת פרשה גדולה שהתנהלה במשך זמן סביר בהתחשב במורכבותה ובהתאם לזמנים המקובלים שנקבעו בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה, ואין מקום להקל בעונשו מחמת שיהוי.

באשר למדיניות הענישה הנוהגת ולתמיכה בעמדתו העונשית, הפנה בא כוח המאשימה לפסקי דין אלה:

רע"פ 8802/13 לוי נ' **מדינת ישראל** (10.3.14) (להלן: "עניין לוי"): על המערער אשר הורשע בעבירות של לקיחת שוחד ומרמה והפרת אמונים הוטלו 6 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס בסך של 3,500 ₪. על פי עובדות האישום, במסגרת עבודתו כפקח בעירייה, הגיע המערער אל חנותו של המתלונן ודרש ממנו סכומים שונים בתמורה לדחיית חיוב בארנונה. המתלונן סירב. בהמשך, הגיעה אשתו של המערער לחנותו של המתלונן, רכשה מוצרים שונים ולא שילמה. המערער דרש מהמתלונן הנחה במוצרים בתמורה לכך שלא ידווח לעירייה על גודל החנות.

ע"פ 2216/21 **עשור ואח' נ' מדינת ישראל** (19.12.21) (להלן: "עניין עשור"): ארבע המערערות הורשעו על פי

הודאתן בעבירות של קבלת שוחד בסכומים המגיעים כדי עשרות אלפי שקלים ובעבירות של הפרת אמונים, במסגרת תפקידן בשירות המזון הארצי במשרד הבריאות המופקד על פיקוח המזון. בית המשפט העליון קבע כי עונשי המאסר, הנעים בין 12 ל- 21 חודשים (לצד מאסרים על תנאי וקנסות), אשר הושתו על המערערת אינם חורגים ממדיניות הענישה הנוהגת וכי מעשי העבירה מצדיקים ענישה קשה ומרתיעה.

ע"פ 3549/17 **וינשטיין נ' מדינת ישראל** (27.11.17): המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של לקיחת שוחד. על פי המתואר, במסגרת תפקידו כמזכיר עירייה לקח המערער כספי שוחד מחברה שסיפקה שירותי כוח אדם לעירייה, מידי חודש, המגיעים כדי 78,300 ₪. הערעור התקבל באופן שעונשו הועמד על 26 חודשי מאסר תחת 36 חודשים, לצד מאסר על תנאי וקנס בסך של 80,000 ₪.

ע"פ 8758/15 **כרמל נ' מדינת ישראל** (23.3.16): המערער הורשע על פי הודאתו בכך שניצל את תפקידו כקצין מתנדבים במשמר הגבול וקיבל מאזרחים שוחד, בסכום של 23,500 ₪, בחמישה מקרים בתמורה להבטחה שיסגור תיקים פליליים המתנהלים נגדם או ינפיק אישורי כניסה לישראל לתושבי הרשות הפלסטינית. בית משפט קמא השית על המערער מאסר בפועל לתקופה של 18 חודשים, מאסר על תנאי וקנס בסכום של 25,000 ₪. בית המשפט העליון דחה את הערעור תוך שציין כי מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות שוחד כוללת, ככלל, רכיב של מאסר בפועל.

ע"פ 1993/20 **מור נ' מדינת ישראל** (10.9.20): המערער הורשע על פי הודאתו בשתי עבירות של לקיחת שוחד, בשתי עבירות של מרמה והפרת אמונים ובעבירה של שיבוש מהלכי משפט. המדובר בעבירות שביצע המערער במסגרת תפקידו כשוטר אשר טיפל בהליכי רישוי עסקים וקיבל סכומי כסף המגיעים כדי 22,000 ₪ וכן טובות הנאה בדמות מכשירים סלולריים ומימון עלויות טיסה. עונשו של המערער הועמד על 18 חודשי מאסר, מאסר על תנאי וקנס בסך של 30,000 ₪.

רע"פ 6081/06 **כהן נ' מדינת ישראל** (27.7.06): המערער הורשע בעבירה של לקיחת שוחד במסגרת תפקידו כראש מנהל האוכלוסין במשרד הפנים. על פי המתואר, קיבל המערער מיושב ראש ועדת הפנים של הכנסת שלמונים, בסך של 2000\$, עבור סיועו בקידום הטיפול בבקשת יידו, פלסטיני תושב השטחים, לקבלת מעמד בישראל על אף שלא היה זכאי לכך. על המערער הושתו 8 חודשי מאסר בפועל, 20 חודשי מאסר על תנאי. בקשת הרשות לערעור נדחתה.

ע"פ 4115/08 **גלעד ואח' נ' מדינת ישראל** (24.1.11): מדובר בארבע מערערים אשר היו בעלי תפקידים בחברות או בוועדי העובדים שלהן ואחראים מתוקף תפקידם להתקשרויות עם חברות אשר עסקו בהפעלת חנויות רווחה לעובדים ואספקת שי לחג. על כל אחד ממקבלי השוחד הטיל בית משפט קמא עונש זהה של 24 חודשי מאסר- מחציתו בפועל ומחציתו על תנאי. על נותן השוחד נגזרו 30 חודשי מאסר- 18 מתוכם לריצוי בפועל. בית המשפט העליון קבע כי **"אין דינו של "עובד ציבור" המקבל שוחד בסכום של מאות אלפי שקלים כדינו של "עובד ציבור" המקבל אלפי שקלים. אומנם, עצם קבלתו של המתת היא שמעבירה את המעשה לספירה הפלילית, אך משקלה של החומרה משתנה, בין השאר, בהתחשב בגובה הסכום. במיוחד כך כאשר מדובר במעשי עבירה דומים ובמתת בסכומים שונים באופן מהותי. על רקע זה ראוי ליצור מדרג מסוים בין עונשי המאסר".** עונשו של המערער אשר קיבל מתת בסכום מצטבר של 100,000 ₪ לפחות- נותר על כנו. עונשו של המערער אשר קיבל מתת בסכום שאינו עולה על 50,000 ₪- הופחת ל- 20 חודשי מאסר מתוכם 10 חודשים לריצוי בפועל והיתרה על תנאי. עונשו של המערער אשר קיבל מתת בסכום של אלפי שקלים בודדים- הופחת ל- 15 חודשי מאסר מתוכם 7 חודשים לריצוי בפועל והיתרה על תנאי.

ע"פ 4456/14 **קלנר נ' מדינת ישראל** (29.12.15): על אהוד אולמרט אשר הורשע בעבירה של שוחד במסגרת תפקידו כשר התמ"ת, כאשר קיבל 60,000 ₪ ממר שמואל דכנר לטובת כיסוי גירעונות בחירות בתמורה לקידום עניינה של חברה בתחום הנדל"ן. עונשו הועמד על 18 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס בסך של 200,000 ₪. כמו כן הורה בית המשפט על חילוט בסך של 60,000 ₪.

ע"פ 6412/13 **שאטו נ' מדינת ישראל** (20.1.14): המערער הורשע על פי הודאתו בשלוש עבירות של קשירת קשר לפשע ובשלוש עבירות של לקיחת שוחד. במסגרת תפקידו ברשות ההגירה, קשר המערער קשר עם אחר לשם הנפקת אשרות שהייה לנתינים זרים בתמורה לתשלום. המערער הנפיק לנתינים זרים אשרות שהייה זמניות על אף שלא זוהו כדבועי ובתמורה ל- 20,000 ₪. על הנאשם הוטלו 13 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס בסך של 10,000 ₪.

ע"פ (מחוזי ת"א) 71853/06 **ציבורי ואח' נ' מדינת ישראל** (22.6.09): על המערער, שופט כדורגל, אשר הורשע על פי הודאתו בחמש עבירות של קבלת שוחד, בסך של כ- 40,000 ₪, בגין חלקו בהטיית ארבעה משחקי כדורגל בתמורה לקבלת שוחד, הושתו 60 חודשי מאסר מתוכם 35 לריצוי בפועל והיתרה על תנאי וכן קנס בסך של 30,000 ₪.

ראיות וטיעונים לעונש מטעם הנאשם 1

מטעם הנאשם 1 הוגש דו"ח על תיקי חייב מרשות האכיפה והגבייה.

באת כוח הנאשם טענה כי מתחם העונש ההולם את העבירות בהן הורשע הנאשם 1 עומד על מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות עד 16 חודשי מאסר וכי את עונשו של הנאשם 1 יש להציב ברף הנמוך.

באת כוח הנאשם 1 פתחה טיעוניה בתיאור נסיבות חייו האישיות והמשפחתיות של הנאשם 1 ובמיוחד אלה הנוגעות לתקופת ילדותו ולמצבו הכלכלי בעקבות פיטוריו מעבודתו בעירייה. כמו כן טענה כי עברו הפלילי של הנאשם 1 התיישן ומתייחס לעבירה בעניין קניין רוחני.

באת כוח הנאשם טענה כי הנאשם 1 עומד בפני גזר דינו בגין עבירות שבוצעו לפני כשמונה שנים, כאשר הודה בחקירתו כבר במשטרה בחודש 12/2014 וויתר על הליך שימוע ואולם עד שהוגש כתב האישום חלפו מספר שנים תוך שיהוי המהווה שיקול לקולא בעת גזירת הדין. בהקשר זה נטען כי לנאשם 1 נגרם עינוי דין המצדיק הימנעות מהטלת מאסר בפועל והפנתה לפסיקה: ע"פ 2848/90 **אסא נ' מדינת ישראל** (19.11.90), ע"פ 4434/10 **יחזקאל נ' מדינת ישראל** (16.3.11), ע"פ (מח' ת"א) 55936-12-13 **דורון ואח' נ' מדינת ישראל** (18.2.15).

בא כוח הנאשם טענה כי התביעה נהגה באופן חד צדדי כאשר החליטה שלא לחקור כלל את חלק מנותני השוחד או שלא להעמידם לדין. לפיכך, משום אכיפה בררנית והגנה מן הצדק, טענה באת כוח הנאשם כי יש בכך שיקול בקביעת מתחם הענישה והפנתה לע"פ 7621/14 **גוטסדינר נ' מדינת ישראל** (1.3.17) פסקה 50 לפסק דינו של כב' השופט נ' הנדל ולרע"פ 7052/18 **מדינת ישראל נ' רותם** (5.5.20) פסקה 33 לפסק דינו של כב' השופט נ' סולברג.

באשר לנסיבות ביצוע העבירות, טענה באת כוח הנאשם כי הנאשם 1 לא גרם במעשיו לסיכון לציבור והיה בעל תפקיד זוט.

באת כוח הנאשם טענה כי עונשו של הנאשם 1 צריך להלום את העובדה שההליך הפלילי בעניינו של נאשם 2 הסתיים באי הרשעה ובצו של"צ.

באת כוח הנאשם טענה כי התסקיר האחרון בעניינו של הנאשם 1 חיובי ביותר באשר לסיכויי שיקומו וכי יש לאמץ את ההמלצה העונשית שבסופו.

באשר למדיניות הענישה הנוהגת ולתמיכה בעמדתה העונשית הפנתה באת כוח הנאשם לפסקי דין אלה:

רע"פ 2781/12 **משולם נ' מדינת ישראל** (8.4.12): המערער הורשע על פי הודאתו בחמישה מקרים בהם קיבל שוחד בטרם פרש משירותו במשטרה ובעת שכיהן כראש לשכת תביעות תעבורה ובתשעה מקרים בהם קיבל שוחד לאחר פרישתו ובעת שהתנדב בלשכת התביעות. על פי המתואר, דאג המערער לקדם ענייניהם של אנשים שהועמדו לדין בעבירות תעבורה ובמסגרת ייעוץ שנתן להם השיג עבורם תוצאות מיטיבות בתמורה לכספים שקיבל מהם. על המערער הושתו 7 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה.

ע"פ 9437/08 **אלגריסי נ' מדינת ישראל** (12.5.09): המערער, שלו הרשעה קודמת בעבירה של לקיחת שוחד, הורשע על פי הודאתו בעבירה של לקיחת שוחד, שלוש עבירות של הפרת אמונים ושתי עבירות של קבלת דבר במרמה, שביצע בעת שכיהן כסגן וממלא מקום ראש עיר וכיושב ראש הועדה לתכנון ובניה. עונשו הועמד על 9 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס בסך של 25,000 ₪.

ת"פ (מחוזי מרכז) 19275-07-15 **מדינת ישראל נ' ברנס** (6.2.17): הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של קבלת שוחד, עשרים עבירות של הפרת סודיות ובעבירה של מרמה והפרת אמונים, בגין מעשים שביצע עת שירת כשוטר בתפקיד מוקדן. על פי המתואר, ניצל הנאשם את נגישותו למאגרי מידע ומסר פרטים אישיים על אודות 19 אזרחים בתמורה לקבלת סך של כ- 1,200 ₪. מתחם העונש ההולם נקבע בין 10-24 חודשי מאסר. עונשו של הנאשם הועמד על 8 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס בסך של 7,500 ₪.

ת"פ (מחוזי מרכז) 45411-09-19 **מדינת ישראל נ' פונק** (9.12.19): הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של לקיחת שוחד וסיוע להלבנת הון שביצע בעת ששימש כמרכז תחום עבודות חשמל במשרד הבינוי ואישר חשבוניות בסכומים גבוהים שאינם תואמים עבודות שביצעו קבלנים בתמורה לסכום כולל של 20,000 ₪. על הנאשם הושתו 9 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, מאסר על תנאי וחילוט בסך של 150,000 ₪.

ת"פ (מחוזי ים) 59794-01-17 **מדינת ישראל נ' קירמה** (8.1.18): הנאשם שהיה שוטר במועד ביצוע העבירות הורשע בשבע עבירות של קבלת שוחד. על פי המתואר, נטל הנאשם משהו בלתי חוקית כספים וטובין תוך שהבטיח לסייע לה ולסייע בשחרורו של אחר. על הנאשם הוטלו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס בסך של 5,000 ₪.

ת"פ (מחוזי מרכז) 6308-06-15 **מדינת ישראל נ' זילכה** (15.12.15): הנאשם הורשע על פי הודאתו בשתי עבירות של לקיחת שוחד ובעבירה של מרמה והפרת אמונים. על פי המתואר, בעת ששימש הנאשם בתפקיד ראש תחום חקירות במוסד לביטוח לאומי ומזכיר ישיבות ועדת ערר בענייני תביעות עבודה סייע הנאשם לקידום עניינם של תובעים בתמורה

לסכומי כסף המגיעים כדי כ- 9,000 ₪. מתחם העונש ההולם נקבע בין 6-20 חודשי מאסר. על הנאשם הושתו 6 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס בסך של 20,000 ₪.

ת"פ (מחוזי חיפה) 45127-08-11 **מדינת ישראל נ' פרוחי** (11.4.13): הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של קבלת שוחד ואיסור הלבנת הון, שביצע בעת ששימש כסגן ראש אגף אחזקה בחברה הלאומית לדרכים, כאשר בתמורה לקידום עניינה העסקי של חברה למתן עבודות גיזום וגינון קיבל סך של למעלה מ- 500,000 ₪ ומכשיר פלאפון. על הנאשם הושתו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס בסך של 120,000 ₪, חילוט בסך של 148,000 ₪ וצו מבחן.

דין והכרעה

בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, הליך גזירת עונשו של נאשם הוא תלת-שלבי:

בשלב הראשון ובהתאם לאמור בסעיף 40 ג' לחוק העונשין על בית משפט לקבוע מתחם עונש הולם לפי עקרון ההלימה הקבוע בסעיף 40 ב' לחוק, הקובע: "קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו". לשם כך יש להתחשב במידת הפגיעה בערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע העבירה, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה - כדוגמת הנזק שנגרם ושהיה יכול להיגרם כתוצאה מהעבירה, מידת התכנון שקדמה למעשה, הסיבות שהובילו למעשה וכיו"ב, כמפורט בסעיף 40ט' לחוק העונשין.

בשלב השני נדרש בית משפט לבחון אם יש מקום בנסיבות המקרה לסטות לקולא מהמתחם שנקבע מטעמי שיקום בהתאם לאמור בסעיף 40 ד' לחוק העונשין או לסטות לחומרה מהמתחם מטעמי הגנה על שלום הציבור בהתאם לאמור בסעיף 40 ה' לחוק העונשין.

בשלב השלישי, ואם נמצא שאין מקום לסטות ממתחם העונש ההולם, יגזור בית המשפט את דינו של הנאשם בתוך המתחם, בין היתר בהתחשב בשיקולי הרתעה אישית והרתעת הרבים, כאמור בסעיפים 40 ו-40ז' לחוק העונשין, ובהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה - כדוגמת הנזק שנגרם לנאשם ולמשפחתו כתוצאה מן ההרשעה, עברו הפלילי או העדרו, נסיבות חייו של הנאשם, נטילת אחריות מצדו וכיו"ב, כקבוע בסעיף 40 יא' לחוק העונשין.

אירוע אחד או מספר אירועים:

הנאשם 1 הורשע בחמש עבירות של לקיחת שוחד מחמישה אנשים שונים במועדים שאינם ידועים ובתמורה לקבלתם לעבודה באגף התברואה בעירייה.

סעיף 40ג' לחוק העונשין שעניינו בקביעת ענישה לנאשם שהורשע בריבוי עבירות קובע כדלקמן:

עמוד 8

"40ג. (א) הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות אירוע אחד, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לאירוע כולו, ויגזור עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע.

(ב) הרשיע בית המשפט נאשם בכמה עבירות המהוות כמה אירועים, יקבע מתחם עונש הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לכל אירוע בנפרד, ולאחר מכן רשאי הוא לגזור עונש נפרד לכל אירוע או עונש כולל לכל האירועים; גזר בית המשפט עונש נפרד לכל אירוע, יקבע את מידת החפיפה בין העונשים או הצטברותם.

(ג) בגזירת העונש לפי סעיף זה, יתחשב בית המשפט, בין השאר, במספר העבירות, בתדירותן ובזיקה ביניהן, וישמור על יחס הולם בין חומרת מכלול המעשים ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג העונש, ואם גזר עונש מאסר - לבין תקופת המאסר שעל הנאשם לשאת."

בהתאם להוראת חיקוק זו, יש לקבוע תחילה האם חמש העבירות בהן הורשע הנאשם 1 מהוות אירוע אחד או מספר אירועים. בעניין זה לא חלוקים באי כוח הצדדים, באשר לשיטת שניהם יש לקבוע כי מדובר באירוע אחד המצדיק קביעת מתחם עונש כולל. עם זאת ולו למעלה מן הצורך ראוי לציין כי בשים לב למבחנים שנקבעו בפסיקה ובמיוחד למבחן "הקשר ההדוק" (ראו: ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.14)), הרי שמעשי הנאשם 1 מהווים מסכת עבריינית אחת שעילתה בתכנית עבריינית אחת שהגה ואשר בהתאם לה ביצע סדרה של מעשי לקיחת השוחד כשהוא נוקט בשיטת פעולה דומה ובאותה מסגרת של תפקיד כעובד ציבור בעירייה. מעשי הנאשם 1 מקיימים, אפוא, ביניהם קשר הדוק באופן שניתן לקבוע מתחם ענישה אחד לכל העבירות בהן הורשע.

הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשי העבירה:

הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשי השוחד שביצע הנאשם 1 הם: טוהר המידות, פעילות תקינה של רשויות המשרתות את הציבור ואמון הציבור באלה.

יפים בהקשר זה דברי בית המשפט העליון כדלקמן:

"עבירות השוחד הן חלק משורה של עבירות הקבועות בחוק העונשין, שנועדו להנהיג נורמות התנהגות ראויות בקרב עובדי ציבור ולמנוע גילויי שחיתות מצידם. בפסיקתנו הוכרו שלושה ערכים עיקריים שעליהם נועדו האיסורים הפליליים על מתן שוחד ולקיחתו להגן: טוהר המידות של פקידי הציבור, שנועד להבטיח כי האנשים שבידם מופקדים כוחות וסמכויות לפעול בשם הרשות ושחבים חובת נאמנות לציבור יפעלו ביושר ובהגינות; פעילותו התקינה של המינהל, שעלולה להשתבש אם עובדי ציבור שנתון להם שיקול דעת ישקלו שיקולים זרים בשל שוחד שניתן להם; ואמון הציבור במערכת השלטונית, שהוא חיוני לקיום חיים דמוקרטיים תקינים ושעלול להיפגע אם השירות הציבורי יתפס בעיני הציבור כמושחת וכמי שעובדיו נוהגים לקבל שוחד" (דנ"פ 10987/07 מדינת ישראל נ' כהן (2.3.09)).

"על הערך החברתי המוגן שנפגע כתוצאה מביצוע עבירת שוחד דומה שאין צריך להכביר במילים. עבירת השוחד נועדה להבטיח את פעולתו התקינה של המינהל הציבורי, להגן על מעמדו של המינהל הציבורי בעיני הציבור ועל האמון שהציבור רוחש לו. כבר נקבע כי עניינן של עבירות השוחד הוא "בהפרה עמוקה של היסודות הבסיסיים עליהם נשען המינהל הציבורי בפעולתו. יסודות אלה מושתתים על קיום חובה לפעול בכל מצב מתוך ראיית האינטרס הציבורי וטובת האזרחים, ולהימנע משימוש פסול בהענקת טובות הנאה כאמצעי לרכישת כוח שלטוני. עבירות השחיתות [...] מקעקעות את אמון האזרח במנהיגיו, ואת בטחונו בטוהר שיקוליהם. עבירות השוחד והשחיתות פוגעות פגיעה רחבת היקף ביחסי השלטון והאזרח, ובמבנה החברתי כולו" ... הפגיעה בערך המוגן הנגרמת מעבירת השוחד אינה מתקיימת אך מקום שבו סטה עובד הציבור מן השורה בתמורה לכספים שנתקבלו אצלו. כפי שצינתי קודם לכן (פסקה 55 לחוות דעתי באישום הראשון), יסודותיה של עבירת השוחד אינם מחייבים הוכחת סטייה מן השורה, ועבירה כאמור מתגבשת אף מקום שבו מעשיו של עובד הציבור עלו בקנה אחד עם האינטרס הציבורי (הגם שהדבר יכול להוות נסיבה מקלה לעניין העונש, כפי שאפרט בהמשך). הפסול בעבירת השוחד גלום - בין היתר - בחשש לפגיעה באמון הציבורי באנשי הציבור. חשש זה יכול שיתקיים אף במקום שבו פעולותיו של עובד הציבור לא גרמו לנזק בפועל ... פגיעה באמון הציבור קמה גם כאשר עסקינן בהפרת אמונים, היא העבירה שבה הורשע במסגרת האישום השני. כידוע, שלושה הם הערכים החברתיים שעומדים ביסודה של עבירה זו: אמון הציבור בעובדי הציבור; טוהר המידות של עובד הציבור; והבטחת פעילותו התקינה של המנהל הציבורי ... כפי שצינתי שם, בעבירה זו "טמון סיכון לערעור יסודותיו של מינהל תקין ולפגיעה בתדמיתו בעיני הציבור אותו נועד לשרת" (ע"פ 4506/15 בר נ' מדינת ישראל (11.1.2.16)).

מעשי הנאשם 1 פגעו בערכים המוגנים במידה בינונית, בשים לב למספר מעשי לקיחת השוחד ולסכום השוחד הכולל ובמיוחד בהתחשב במידת הפגיעה בשוויון ההזדמנויות ובאמון הציבור.

נסיבות ביצוע העבירות:

בחינת נסיבות ביצוע העבירות מלמדת כי מעשי הנאשם 1 חמורים וראויים לגינוי. הנאשם 1 ניצל לרעה את תפקידו כעובד ציבור בעירייה והגה תכנית עבריינית ממניעים של בצע כסף, במסגרתה פעל, באמצעות הנאשם 2, לאיתור אנשים המעוניינים לעבוד במחלקת התברואה והציע להם, למעשה, "לרכוש" ממנו את התפקיד ולשלם לו עבורו סכומי כסף גבוהים. כך לקח הנאשם 1 מחמישה אנשים שונים סכום כולל של ₪ 84,000, בתמורה לכך שדאג לקבלתם לתפקיד באגף התברואה. חומרה מיוחדת במעשי הנאשם 1 נעוצה בעובדה כי נטל מהנאשם 2 כסף כהלואה ולאחר שהנאשם 2 התקבל לתפקיד פועל טיאוט בעירייה, לא פרע הנאשם 1 את חוב ההלוואה וזו הפכה, למעשה, לשוחד. חומרה נוספת מצויה בעובדה שהנאשם 1 גייס את הנאשם 2 לביצוע תכניתו העבריינית, הבטיח לקדמו בעבודה בעבור מאמציו באיתור אנשים המעוניינים להתקבל לעבודה בתמורה לתשלום שוחד ופעל באופן מתוחכם יחסית לטשטש את הקשר הישיר בינו לבין כספי השוחד, בכך שהורה לנאשם 2 ליטול את כספי השוחד ולהעבירם אליו.

עיון בפסיקה, לרבות זו אליה הפנו באי כוח הצדדים, מלמד כי המגמה הברורה היא להחמרת הענישה בעבירות שוחד על מנת לייצר הרתעה כללית ואישית ולצמצם את התופעה הפסולה של שחיתות עובדי ציבור. בהתאם לכך, מדגישה הפסיקה את הצורך בהטלת עונשים מוחשיים, ובדרך כלל כאלה הכוללים רכיב של מאסר בפועל.

בהקשר זה אפנה לדברי בית המשפט העליון בעניין עשור (פסקה 17):

"בית משפט זה עמד לא אחת על חומרתן של עבירות השוחד והפרת אמונים. עבירות אלו חותרות תחת מוסדות השלטון, פוגעות במינהל התקין וכן באמון הציבור במערכת השלטונית ... בהתאם, התווה בית משפט זה גישה עונשית מחמירה נגד מי שחטאו בשחיתות ... באשר לעבירת השוחד, בית משפט זה התייחס מספר רב של פעמים לכך שכלל, ראוי להטיל על מי שהורשע בעבירת שחיתות עונשי מאסר בפועל ...".

כמו כן אפנה לדברי בית המשפט העליון בע"פ 267/13 **מדינת ישראל נ' לוי** (23.6.13) (להלן: "עניין לוי"), פסקאות 13 ו-14 לפסק דינה של כב' השופטת ד' ברק-ארז:

"לא ניתן להפריז בחומרתה של תופעת השחיתות השלטונית, שאוכלת בכל פה בתפקודן התקין של הרשויות ומכרסמת בלגיטימיות שלהן. בית משפט זה עמד על חומרתה של התופעה כבר בתחילת דרכו, וככלל אימץ עמדה מחמירה כנגד עובדי ציבור שחטאו בשחיתות (ראו למשל: ע"פ 20/53 ניימן נ' היועץ המשפטי, פ"ד ט 845 (1955); ע"פ 389/72 זוקאים נ' מדינת ישראל, פ"ד כז(2) 487 (1973); ע"פ 5083/08 בניזרי נ' מדינת ישראל (24.6.2009)). החשיבות הנודעת לענישה קפדנית בתחום זה נובעת לא רק מחומרת העבירות ומנזקיהן, אלא גם מן הקושי הטמון, באופן טבעי, בגילויין (ראו למשל: ע"פ 449/11 חג' נ' מדינת ישראל (19.5.2011) (להלן: עניין חג')). אם כן, נדרשת בתחום זה ענישה משמעותית ומרתיעה אשר תציב מענה ראוי לביצוען של עבירות אלו.

ניתן ללמוד על מידת חומרתן של העבירות שבהן הורשע המשיב, גם מן העונשים המרביים שקבועים כיום בצידן של עבירות אלה - עונשי מאסר של עד 10 שנים בגין כל אחת מהן. לא למותר לציין כי העלאת הרף של ענישה מירבית בגין עבירת השוחד - מ-7 שנות מאסר ל-10 שנות מאסר, בצד העלאת הקנס המירבי בגין עבירה זו, היא בגדר שינוי חדש יחסית המהווה מסר ברור מצידו של המחוקק בכל הנוגע לגישה העונשית הראויה (ראו: חוק העונשין (תיקון מס' 103), התש"ע-2010, ס"ח 2225). בדברי ההסבר להצעת החוק שהובילה לתיקון צוין במפורש כי ההחמרה הנוספת נועדה לבטא את החומרה הנודעת ללקיחת השוחד, שהיא עבירת שחיתות המצויה במדרג החומרה הגבוה ביותר. כמו כן, צוין בדברי הסבר אלה כי העלאת שיעורו של הקנס המירבי שנקבע בצידה של העבירה נועדה לפגוע במוטיבציה הכלכלית העומדת בבסיסה של פשיעה זו ולחזק את ההרתעה כנגדה (ראו: הצעת חוק

העונשין (תיקון מס' 108) (החמרת הענישה בעבירות שוחד), התש"ע-2009, ה"ח 465).
דברים מפורשים אלו של המחוקק, מהווים מסר חד וברור, אשר אין להתעלם ממנו כאשר
יבוא בית המשפט לגזור את עונשם של המורשעים בעבירות אלו".

מתחם העונש ההולם את העבירות בהן הורשע הנאשם 1:

בהתחשב בערכים המוגנים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם, בנסיבות ביצוע העבירות, במדיניות הענישה הנוהגת, אני קובע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 לבין 18 חודשי מאסר.

העונש הראוי לנאשם 1:

באשר לעונש בתוך המתחם, על בית המשפט להידרש לבחינת הנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות, כמפורט בסעיף 40'א' לחוק העונשין, ובכלל זאת להתחשב בנסיבות אישיות ובנתונים הקשורים בעושה העבירה.

פגיעה של העונש בנאשם ובילדיו: הנאשם 1 כיום כבן 34 והוא אב לארבעה ילדים קטינים. אין ספק כי העונש יפגע בנאשם 1 ובילדיו ויש להתחשב בכך כשיקול להקלה בגזירת הדין.

עבר פלילי: לנאשם 1 עבר פלילי בגין עבירות על חוק זכויות יוצרים בגין הורשע בשנת 2012 והרשעתו התיישנה בחודש נובמבר 2019. לכך ומשום רכיב המרמה, יינתן משקל מסוים אך מוגבל בגזירת הדין.

נסיבות חייו של הנאשם: התסקיר מתאר את נסיבות חייו המורכבות והקשות של הנאשם 1 עוד מתקופת ילדותו. לא אחזור על אלה ואציין כי מצאתי ליתן להן משקל מוגבל להקלה בגזירת הדין, בשים לב להלכה לפיה **"שעה שמדובר בעבירות של שחיתות ציבורית, ולא כל שכן כאלה שעומדות על רף החומרה הגבוה ביותר, ברגיל יש לתת קדימות לאינטרס הציבורי על פני נסיבותיו האישיות של מי שהורשע בעבירות אלו"** (ראו: עניין לוי, פסקה 21 לפסק דינה של כב' השופטת ד' ברק-ארז).

הנזק שנגרם לנאשם כתוצאה מההרשעה: הנאשם 1 פוטר מעבודתו בעירייה. מהתסקיר עולה כי מאז עבד בעבודות מזדמנות והוא נעדר יציבות תעסוקתית. בנסיבות העניין, לא מצאתי ליתן משקל יתר לפיטוריו של הנאשם 1 מעבודתו בעירייה, אולם משקל מסוים לקולה יינתן משום מצבו הכלכלי כיום.

נטילת אחריות: הנאשם 1 הודה בעבירות וחסך זמן שיפוטי ומשאבי ציבור יקרים. בהודאתו יש כדי לבטא חרטה ונטילת אחריות ולהוות שיקול להקלה בדין.

שיקום: הנאשם 1 השתלב בהליך טיפולי לעברייני מרמה במסגרת שירות המבחן ומתוך המתואר בתסקיר, נוטל הוא

חלק פעיל מתוך נזקקות טיפולית ומוטיבציה פנימית ועורך מאמצים להתקדם. שירות המבחן התרשם כי הנאשם 1 נתרם מההליך הטיפולי ומגלה נכונות אמיתית ועם זאת צוין כי הוא בראשית הדרך. לנתון זה יינתן משקל להקלה בגזירת הדין.

חלופ הזמן מעת ביצוע העבירות: העבירות בהן הורשע הנאשם 1 בוצעו מתחילת שנת 2014 ונחשפו במסגרת חקירת פרשת שחיתות מורכבת. הסניגורית טענה כי הנאשם 1 הודה בחקירתו במשטרה כבר בחודש 12/2014. כתב האישום הוגש בחלופ כחמש שנים. בשים לב למורכבות הפרשה ולחומרת העבירות שנחקרו במסגרתה, משך טיפול רשויות התביעה בתיק לא חרג ממסגרת הזמנים שקבע היועץ המשפטי לממשלה בהנחייתו (מס' 4.1200). עם זאת, אני סבור כי יש ליתן לחלופ הזמן, גם אם אינו בנסיבות של התארכות הליכים, משקל מסוים המצדיק הקלה בעונשו של הנאשם 1.

אכיפה בררנית: הסניגורית טענה כי העובדה שהתביעה לא חקרה כלל את מי מנותני השוחד ולא העמידה אותם לדין מהווה אכיפה בררנית פסולה ומקימה לנאשם 1 "הגנה מן הצדק" אשר ראוי כי תילקח בחשבון כשיקול להקלה בגזר הדין. אני מקבל טענה זו ואפנה בהקשר זה לדברי בית המשפט העליון בעניין לוי שאוזכר לעיל (פסקה 13) היפים גם לעניין דנן כמענה הולם לטענת הסניגור, ואלה הם:

"מהנסיבות בהן הודה המבקש עולה כי המבקש דרש את המתת מנותן השוחד ולכן לא מדובר ביחס שונה לשווים, אלא ביחס שונה לשונים. לא ניתן איפוא לומר כי בנסיבות מידת אשמו של עובד ציבור שדרש לקבל שוחד דומה למידת אשמו של האזרח שנכנע בסופו של דבר לתביעותיו של עובד הציבור, ששררה בידו (עיינו גם והשוו לשוני שבין סעיף 290 לחוק העונשין, הקובע עשר שנות מאסר ללוקח שוחד, לסעיף 291 לחוק העונשין, הקובע שבע שנות מאסר לנותן שוחד)".

אי הרשעת הנאשם 2: הסניגורית טענה כי תוצאת ההליך הפלילי בעניינו של הנאשם 2 (אי הרשעה וצו של"צ) צריכה להלום את עונשו של הנאשם 1. אכן עקרון השוויון בין נאשמים מחייב את בחינת עונשם של נאשמים באותה פרשה בשים לב לנסיבות ביצוע העבירות של כל אחד מהם. אלא שבחינה כאמור בעניינו של הנאשם 1 לעומת עניינו של נאשם 2 מלמדת על הבדלי חומרה בולטים הן משום סוג העבירות והן משום חלקו של כל אחד מהם, בדגש על כך שהנאשם 1 היה עובד ציבור בכיר יותר והוא זה אשר גייס את הנאשם 2 כמסייע לעבירות של לקיחת שוחד.

בבואי לגזור את דינו של הנאשם 1, מצאתי לשקול ולבחון מהות ועצם המעשים המהווים מבחינת הדין שמא אומר מבחינה פורמלית, עבירת השוחד. אכן, מצווים אנו להחמיר בעונשי אלה הפוגעים בטוהר השירות הציבורי ומשום כך פוגעים ובציבור. אני מתעלם מכך והדין ברור הוא. אלא שבטרם גזר הדין, יש לבחון כל מעשה עבירה לפי נסיבותיה וחומרתה. על פי הניסיון השיפוטי המצטבר וכפי שבא לידי ביטוי בסקירת הפסיקה לעיל, קיים מגוון רחב ביותר של נסיבות ביצוע עבירת השוחד. אין דומה לאיש ציבור רם מעלה או בדרגה בכירה, הנוטל שוחד מן הציבור במסגרת תפקידו על מנת לקדם עניינו של אזרח המבקש שירות הגוף הציבורי בו עובד הנאשם לבין מקרה זה שלפנינו. לפנינו אדם, הנושא משרה פשוטה בתכלית, אינו רם מעלה בסולם המדרג הציבורי. השאלה העומדת לדיון, בעת גזירת הדין כאן, היא, האם לגזור על הנאשם 1 עונש של מאסר בפועל מאחורי סורג ובריא או שמא במקרה זה, באופן מיוחד

והריג, לנוכח הנסיבות שפורטו לעיל, ראוי לגזור עליו עונש של מאסר שירוצה בעבודות שירות. לאחר שקילה, בחינה והערכת כל הנתונים הרלבנטיים מצאתי שבמקרה זה, העונש ההולם הוא מאסר בפועל שירוצה בעבודות שירות.

סוף דבר, לאחר שקילת מכלול השיקולים לעונש ההולם בתוך המתחם, אלה הם העונשים שאני גוזר על הנאשם 1:

9 חודשי מאסר בפועל.

עונש המאסר ירוצה בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות שירות בשב"ס אשר נמסרה לידי של הנאשם 1. הנאשם 1 יודע את פרטי חוות הדעת לרבות מועד תחילת העבודות 16.8.22. כמו כן, הנאשם 1 מזהר בזאת כי תנאי ההעסקה קפדניים, חייב הוא בהתייבבות רציפה, וכי כל חריגה מהכללים הקבועים בחוק והוראות הממונה, יהיה בכך כדי להפסיק העבודות ולהורות כי המשך המאסר יהיה מאחורי סורג ובריח.

9 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך שלוש שנים מיום שחרור הנאשם 1 ממאסר לא יעבור עבירות פשע לפי פרק ט' סימן ה' לחוק העונשין. הואיל וגזרתי על הנאשם עונש של מאסר שירוצה בעבודות שירות עונש המאסר המותנה יהיה מהיום.

7 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שבמשך שלוש שנים מיום שחרור הנאשם 1 ממאסר לא יעבור עבירות עוון על פי פרק ט' סימן ה' לחוק העונשין. הואיל וגזרתי על הנאשם עונש של מאסר שירוצה בעבודות שירות עונש המאסר המותנה יהיה מהיום.

קנס בסך 50,000 ש"ח או חודשיים מאסר תמורתו. הקנס ישולם שלושים תשלומים חודשיים שווים ורצופים שהראשון בהם יהיה ביום 1.6.22 והנוספים בכל אחד לחודש בחודשים הבאים לאחריו. יחול מועד תשלום מתשלומי הקנס בשבת או חג, יידחה התשלום עד לאחר החג או השבת. לא ישולם תשלום מהתשלומים הללו תעמוד יתרת הקנס לתשלום מיידי.

כפי המלצת שירות המבחן אני מחייב הנאשם 1 להיות בפיקוח שירות המבחן למשך 18 חודשים מהיום. על הנאשם 1 ליצור קשר מיידי עם שירות המבחן.

עותק מגזר הדין יועבר לממונה על עבודות שירות בשב"ס ולשירות המבחן.

זכות ערעור תוך 45 ימים.

ניתנה היום, כ"ב אייר תשפ"ב, 23 מאי 2022, בהעדר הצדדים.

